

En ännu bättre strålbehandling

En patient- och framtidssäker handlingsplan för strålbehandling i västra sjukvårdsregionen 2017–2027”

Information efter beslut i HSS

Innehåll

- Resultat och beslut
- Nästa steg

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	5	FÖRÄNDRINGAR FÖR EN PATIENT- OCH FRAMTIDSSÄKER STRÅLBEHANDLING	40
BAKGRUND	8	Process och arbetssätt	40
Sjukvårdsbehovet och antal cancerfall ökar	8	<i>Bokning och bokningsgrad</i>	40
Användandet av strålbehandling ökar	8	<i>Bemanning och kunskapsöverföring med avseende på läkarbemanning</i>	41
UPPDRAGET	10	<i>Produktionsplanering</i>	41
Mål	10	<i>Infrastruktur</i>	42
Avgränsning	10	Organisation	42
Genomförande	11	<i>Regionala utbudspunkter och dimensionering för högre kapacitet</i>	42
Remissförfarande	11	<i>Organisationstillhörighet</i>	44
Projektorganisation	12	Kompetensförsörjning	44
NULÄGE I VÄSTRA SJUKVÅRDREGIONEN	14	<i>Övergripande</i>	44
Organisation	14	<i>Kompetensförsörjning ur ett FoUU-perspektiv</i>	45
Process och arbetssätt	15	Teknikutveckling	45
<i>Strålbehandlingsprocessen</i>	15	FoUU-behov	46
<i>Produktionsplanering</i>	17	Pågående förbättringsinitiativ	48
Kapacitet och tillgänglighet	18	<i>Modell för kontinuerlig monitorering av hållbara resurser för strålbehandling</i>	48
<i>Produktion och behov</i>	22	REKOMMENDATIONER	49
<i>Väntetider</i>	24	Förutsättningar för realisering	50
Resurser utanför regionen	26	Koppling till strategiska utvecklingsområden	51
<i>Köpt vård – flöden över regiongränser</i>	26	BILAGOR	52
<i>Nivåstrukturen</i>	27	Bilaga 1 – Väntetidsmodell strålbehandling	52
<i>Skandionkliniken</i>	28	Bilaga 2 – Analys regionala utbudspunkter och dimensionering	55
FRAMTIDA BEHOV AV STRÅLBEHANDLING	31	Bilaga 3 – Teknikutveckling	60
Befolkningsutveckling	31	Bilaga 4 – Internt remissvar från verksamhetsområde Medicinsk Fysik och Teknik (MFT)	62
Incidensutveckling	32	Bilaga 5 – Internt remissvar från Verksamhet Onkologi	63
Prevalensutveckling	35	Bilaga 6 – Uppdrag HSS	64
Prediktion av strålbehandlingsbehovet	37	Bilaga 7 – Externt remissvar - Björn Zackrisson	65
Sammanfattning – nuläge och framtida behov av strålbehandling	38	Bilaga 8 – Externt remissvar - Mikael Karlsson	68
		Bilaga 9 – Externt remissvar - Lena Sharp	71
		KÄLLOR	75
		FÖRTECKNING ÖVER TABELLER, DIAGRAM OCH FIGURER	76

Rekommendationer

1. Fastställ regionalt sammanhållna patient- och vårdprocesser vid strålbehandling i västra sjukvårdsregionen
2. Öka tillgängligheten till strålbehandling inkl. vård-, transport- och fastighetsbehov i Västra Götalandsregionen
3. Skapa förutsättningar för kompetensförsörjning
4. Öka tryggheten för patienterna genom bland annat förbättrad information och säkrad jämlik kvalitet av vården

Rekommendationer och realisering

1. Fastställ regionalt sammanhållna patient- och vårdprocesser vid strålbehandling i västra sjukvårdsregionen

- 1.1 Genomför en regional översyn av processer och rutiner avseende arbetssätt inom, under och efter strålbehandling samt inom och mellan regionens förvaltningar. Enas om ansvar, roller, gränssnitt, kommunikationsvägar och samarbetsforum. I processarbetet ingår också att verka för att tillgodose behovet av ändamålsenligt IT-stöd.
- 1.2 Verka för att tillgodose processen med mer effektiva och ändamålsenliga verktyg och att utbyte av strålbehandlingsutrustning görs i takt med teknikutvecklingen samt att förse investeringsprocessen med underlag för beslut.
- 1.3 Utred möjligheten till en förbättrad strålbehandlingsorganisation, som ytterligare stödjer strålbehandlingsprocessen med gemensamma och tydliga mål och förenklade beslutsprocesser.
- 1.4 Tillämpa och anpassa de nationella rutinerna för nivåstrukturering samt se en översyn och förtydligande av rutinerna vid köpt vård.

Rekommendationer

2. **Öka tillgängligheten till strålbehandling inkl. vård-, transport- och fastighetsbehov i Västra Götalandsregionen**
 - 2.1 Nuvarande kapacitet behöver ökas till fjorton linjäracceleratorer på två utbudspunkter med tre linjäracceleratorer placerade i Borås och resterande i Göteborg. Det ska tas fram en finansierings- och tidsplan för utökningen innefattande både investering i utrustning, fastigheter och lokaler samt driftskostnader som underlag för beslut.
 - 2.2 Öka tillgängligheten och korta väntetiderna till strålbehandlingen genom ökade öppettider.
 - 2.3 Verka för att snabbt kunna tillvarata nya strålbehandlingstekniker och därmed effektivisera verksamheten.
 - 2.4 Följa utbytesplanen i den regionala utredningen En ännu bättre strålbehandling. Säkra investeringar (av utrustning och fastigheter) så att all utrustning byts ut i tid.
 - 2.5 Tillämpa en lägre bokningsgrad (cirka 85 procent) på acceleratorerna för ökad flödeseffektivitet och underhåll.

Rekommendationer

3. Skapa förutsättningar för kompetensförsörjning

- 3.1 Stimulera och informera studenter inom relevanta utbildningsområden att välja yrkesinriktning inom strålbehandling.
- 3.2 Initiera utökade utbildningsmöjligheter för samtliga yrkeskategorier för såväl befintlig som nyrekryterad personal.
- 3.3 Utred möjligheten att placera en utbildning för strålbehandlingssjuksköterskor i Göteborg.
- 3.4 Initiera möjligheten att utbilda personal för att kunna utföra vissa arbetsuppgifter i strålbehandlingsprocessen s.k. uppgiftsväxling. Man bör också investera i teknik som begränsar behovet av manuellt arbete.
- 3.5 I samarbete med akademien stimulera samtliga yrkeskategorier till FoUU t ex genom att avsätta arbetstid för FoUU, tillsätta fler FoUU-tjänster och beakta FoUU-perspektiv vid upphandling av utrustning.
- 3.6 Ta fram en strategisk kompetensförsörjningsplan med särskilt fokus på svårrekryterade yrkesgrupper.

Rekommendationer

4. **Öka tryggheten för patienterna genom bland annat förbättrad information och säkrad jämlik kvalitet av vården**
 - 4.1 Kvalitetssäkra omvårdnadsdelen i strålbehandlingsprocessen genom t ex tillräcklig tillgång till patienthotell samt transporter, resurseffektiv vård, hantering av ohälsa och tydligare och jämlik information till patienter och närstående om processen.
 - 4.2 Förenkla tillgängligheten av strålbehandling för patienterna t ex genom ökad flexibilitet via drop-in-tider eller möjlighet för patienter att själv boka tider för behandling utifrån patientens rådande livssituation.

Förväntade effekter - Patientperspektiv

Efter genomförande

- Uppnå ökad tillgänglighet (kortare väntetider) till extern strålbehandling i västra sjukvårdsregionen.
- Förutsättningar för nya metoder för tidsbokning som ger patienten mer flexibilitet vid tidsbokning.
- Förbättrad överlevnad, sjukdomslindring och livskvalitet samt trygghet för cancerpatienter, närstående och medarbetare inom cancervården.

Förväntade effekter - Medarbetarperspektiv

Efter genomförande:

- Förbättrade processer och rutiner i en stödjande organisation förbättrar arbetsmiljö och samarbete
- Gemensamma verktyg som underlättar samarbete
- Ökad acceleratorkapacitet för ökad tillgänglighet och minskad stress
- Ökade förutsättningar för rekrytering minskar personalbrist
- Ökade utbildningsmöjligheter
- Förbättrade förutsättningar för FoUU som attraherar personal

Förväntade effekter - Verksamhetsperspektiv

Efter genomförande

- Säkrad långsiktigt hållbar plan för tillgång till extern strålbehandling inom västra sjukvårdsregionen 2017-2027 där utbytesplan av utrustning efterlevs och följs upp
- Kapacitet och bemanning som motsvarar behovet
- Förbättrade arbetsätt och rutiner som säkerställer verksamhetens effektivitet och kvalitet
- Organisation som stödjer processens och verksamhetens behov
- Ökad förmåga att hantera behov av akuta behandlingar, tillfälliga apparatstopp, behov av avsatt tid på linjäracceleratorer för mätningar och service och tid för forskning, utveckling och utbildning (FoUU)

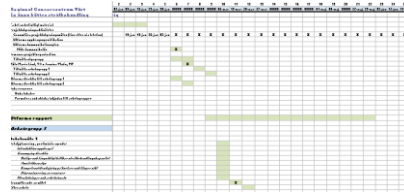
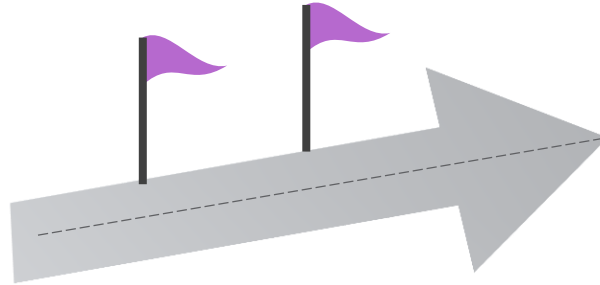
Beslut i HSS 2018-01-10

1. Hälso- och sjukvårdsstyrelsen ställer sig bakom rapportens inriktning om att strålningskapaciteten i Västra sjukvårdsregionen bör utökas.
2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att ta fram en handlingsplan för regionalt sammanhållna patient- och vårdprocesser vid strålbehandling i Västra sjukvårdsregionen inklusive förslag till eventuell finansiering. Återrapportering ska ske till hälso- och sjukvårdsstyrelsen senast 31 maj 2018.
3. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att ha fortsatt dialog med Landstinget i Värmland om utvidgat samarbete och förutsättningar för köpt vård av strålbehandling och flöden över regiongränserna.
4. Hälso- och sjukvårdsstyrelsen föreslår att regionstyrelsen ger regiondirektören i uppdrag att beakta behovet av utökad strålbehandlingskapacitet i investeringsberedningen.
5. Hälso- och sjukvårdsstyrelsen översänder rapporten till regionstyrelsen för ställningstagande till rekommendationerna om kompetensförsörjning.
6. Uppdraget från hälso- och sjukvårdsstyrelsen den 22 februari 2017, § 35, är fullgjort.

Innehåll

- Resultat och beslut
- Nästa steg

Från plan till verklighet

- Förankra och informera berörda organisationer
- Konkretisera plan och aktiviteter för förverkligande
- Leda, samordna och följa upp

Tre spår för förverkligande av helheten

HSS -
beslut

Se över regionalt sammanhållna patient- och vårdprocesser vid strålbehandling
i Västra sjukvårdsregionen

RS -
beslut

Säkra kompetensförsörjning

RS -
beslut

Säkerställ förutsättningar för utökning av strålbehandlingsproduktionen

Vad händer nu

- Förankring/information i berörda organisationer
- Beslut RS för spår 2 och 3
- För spår 1 förverkliga handlingsplan för regionalt sammanhållna patient- och vårdprocesser vid strålbehandling i Västra sjukvårdsregionen inklusive förslag till eventuell finansiering. Återrapportera till hälso- och sjukvårdsstyrelsen senast 31 maj 2018.
- Konkretisera plan och aktiviteter för genomförande av respektive spår
- Ta fram underlag för en implementations- och uppföljningsplan som kontinuerligt avrapporteras i HSS
- Leda, samordna och följa upp

Att beakta i kommande förändringsarbete

- Eftersträva fortsatt hög delaktighet i förbättringsarbetet
- Beakta kulturella och strukturella frågor t ex kultur och medarbetarskap
- Samordna och koordinera arbetet för att bibehålla helhetssyn
- Skapa tydliga uppdrag som kan samordnas och följas upp
- Prioritera kommunikation och dialog